

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВАРНА

Утвърдил,
ЕРДЖАН СЕБАЙТИН
Директор на РИОСВ-Варна

ДОКЛАД

от

контролна проверка по прилагане на екологичното законодателство

Обект: "Регионално депо за неопасни отпадъци на общините Варна, Аксаково и Белослав", с. Вълген, община Аксаково.

Дата на извършване на проверката: 26.11. и 27.11.2024 г.

Място на извършване на проверката: с. Вълген, община Аксаково

Основание за проверката: Изпълнение на Заповед № 195 21.10.2024 г. на Директора на РИОСВ-Варна, на основание чл. 154 от Закона за опазване на околната среда и Годишен план за контролната дейност на РИОСВ-Варна за 2024 г.

Цел на проверката: Основна цел на проверката е осъществяване на текущ контрол на Регионално депо за неопасни отпадъци за общини Варна, Аксаково и Белослав, включващо Клетка № 1 и спазване на поставените условия и срокове за изпълнение в Комплексно разрешително (КР) № 461-Н0 2013 г. на Община Аксаково, както и законовите задължения на притежателя му, произтичащи от ЗООС, специализираните закони и подзаконовите нормативни актове.

Извършена е проверка на място и по документи на производствената площадка, във връзка с работата на посочените инсталации, техния капацитет, използване и съхранение на ресурси (вода, електро- и топлоенергия, суровини, спомагателни материали и горива), емисии в атмосферния въздух, отпадъчни води, шум, управление на отпадъците, опазване на почвата и подземните води, резултати от извършен мониторинг, мерки за предотвратяване и действие при аварии.

Проверените условия и констатациите за тяхното изпълнение са отразени в "Списък за проверка на изпълнението на условията поставени с КР № 461-Н0 2013 г. на Община Аксаково и обхваща периода 01.01.2023 г.- 26.11.2024 г.

Резултати и заключения от извършената проверка: Проверени са следните условия: Условие № 2. Инсталации, обхванати от това разрешително; Условие № 3. Обхват; Условие № 4. Капацитет на инсталациите; Условие № 5. Управление на околната среда; Условие № 7. Уведомяване; Условие № 8. Използване на ресурси; Условие № 9. Емисии в атмосферата; Условие №10. Емисии на отпадъчни води; Условие № 11. Управление на отпадъците; Условие № 12. Шум; Условие № 13. Опазване на почвата и подземните води от замъряване; Условие № 14. Предотвратяване и действия при аварии; Условие № 15. Преходни и аномални режими на работа; Условие № 16. Прекратяване на работата на инсталациите или на части от тях.

Основна дейност на дружеството е депониране на неопасни отпадъци на общините Варна, Аксаково и Белослав. Към момента на проверката не се констатира промяна в основната дейност извършвана на площадката на с. Вълген, община Аксаково. Не са констатирани нарушения от страна на дружеството, произтичащи от други нормативни актове.

От извършената проверка се установи:

Условие № 2. Инсталации обхванати от това разрешително

Инсталация, която попада в обхвата на точка 5.4 от Приложение 4 на ЗООС:

- Регионално дено за неопасни отпадъци за общини Варна, Аксаково и Белослав, включващо Клетка № 1 е в експлоатация от 01.05.2016 г. на основание издадено Решение ВА-9/2011 г. по оценка на въздействието върху околната среда ОВОС от директора на РИОСВ-Варна. Разрешение за ползване № СТ-05-1915/29.10.2015 г. от Дирекцията за национален строителен контрол и Комплексното разрешително № 461-НО 2013 г., в сила от 05.07.2013 г. издадено от ИАОС.

- **Инсталации, които не попадат в обхвата на Приложение 4 на ЗООС са:** Инсталация за компостиране на биоразградими отпадъци: Съоръжение за рециклиране на отпадъци от строителство и разрушаване и Депо за инертни отпадъци, включително и от разрушаване.

От инсталациите попадащи извън Приложение № 4 от ЗООС на площадката са налични: инсталация за компостиране на биоразградими отпадъци, съоръжение за рециклиране на отпадъци от строителство и разрушаване и депо за инертни отпадъци, включително и от разрушаване, които са в експлоатация от 01.03.2016 г.

За инвестиционно предложение „Замяна на съществуващ биошредер на РДНО закупен по проект с новозакупен такъв за осъществяване на дейността за компостиране е издадено становище от директора на РИОСВ-Варна с изх. № 08-01-6011(А1)/03.09.2024 г.

Условие № 3. Обхват

Условие № 3.4.

Съгласно представен договор № 566/01.11.2021 г. между община Аксаково и ДЗЗД „Еко дено“ с ЕИК 177456747, сключен на основание чл.112, ал.1 от Закона за обществените поръчки (ЗОП), възложителят възлага срещу заплащане на изпълнителя да извършва дейности по експлоатацията на депото включващо съоръжения, инсталации, площадки за гретиране, рециклиране и обезвреждане на неопасни отпадъци за срок от 4,5 години до 04.05.2026 г. или до изчерпване на капацитета на Клетка № 1.

Условие № 4. Капацитет на инсталациите

В периода от 01.03.2016 г. до 31.10.2024 г. в Клетка № 1 са депонирани с натрупване общо 478565, 74 т отпадъци при разрешен капацитет на клетката 422 780 т. Капацитетът разрешен с КР е изчерпан към дата 16.01.2024 г., (съгласно представена справка от оператора). Депонирането на депото продължава. За увеличение на капацитета на депонираните отпадъци в Клетка № 1 с 119 582 т е извършена процедура по преценяване на необходимостта от ОВОС и е издадено Решение № ВА-18/ПР/2024 г. от директора на РИОСВ-Варна с характер „да не се извършва ОВОС“. Към 31.10.2024 г. остатъчният капацитет от процедирания с гореописаното решение е 63796,26 т. В периода от 01.01.2023 г. до 31.12.2023 г. количествата депонирани отпадъци са както следват: в Клетка № 1 - 63329,500 т при разрешен капацитет 84 556 т/г. Средно дневния капацитет е 173,500 т/24 часа, при разрешен 232 т/24 часа.

Условие № 5. Управление на околната среда

Разработена е система за управление по околна среда. Към отчетната година дружеството е сертифицирано по ISO 9001:2015, ISO 14001:2015 и ISO 45001:2018:

Конкретните дейности по изпълнение на условията в разрешителното се изпълняват от ДЗЗД „Еко депо“ с ЕИК 177456747, съгласно сключен между община Аксаково и дружеството Договор № 566/01.11.2021 г. на основание чл.112, ал.1 от Закона за обществените поръчки (ЗОП). Изготвена е годишна програма за обучение на персонала/лицата за 2024 г., в зависимост от определените потребности по изпълнение на условията в КР. Всички инструкции свързани с Условие 5 са изготвени и се прилагат. В периода 01.01.2024 г. до 31.10.2024 г. на площадката е констатирана аварийна ситуация. Възникнало е самозапалване на участък от Клетка № 1 на 26.08.2024 г., с площ около 1 дка. Ситуацията е овладяна чрез активно запръствяване. За ситуацията е уведомена РИОСВ-Варна. Същата е описана в дневник за аварийни ситуации. Операторът (в определения срок) представя годишен доклад за изпълнение на дейностите, за които е предоставено настоящото комплексно разрешително.

Условие № 8. Използване на ресурси

Условие № 8.1. Използване на вода

Депото се захранва с вода от собствен съществуващ водоизточник – дренаж, разположен в имот № 023934 в местност „Гробищата“ и каптаж, който се намира в имот № 000216 в местност „Бялата пръст“. Водата от дренажа посредством подземен тръбопровод се излива в събирателна шахта на каптажа. Водата посредством монтирана помпа в сухата камера на каптажната шахта се отвежда по напорен водопровод за захранването на депото. Издадено е разрешително от БДЧР за водоземане от подземни води № 21510072/24.06.2008 г., изменено и продължено с Решение № 135/29.08.2019 г. При експлоатацията на инсталацията по Условие 2, попадаща в обхвата на Приложение № 4 от ЗООС, количествата на използваната вода за производствени нужди не превишава посоченото в Таблица 8.1.2 количества. Отчитането на количествата на използваната вода се извършва чрез 4 броя разходомерни устройства. Данните се водят в дневник. Използваните количества вода за производствени нужди са докладвани, като част от ГДООС за 2023 г.

Условие № 8.2. Използване на енергия

Изразходваната електроенергия от инсталацията по Условие 2, попадаща в обхвата на Приложение 4 на ЗООС за 2023 г. е общо 74,927 MWh за 63 329,500 т депониран отпадък. За проверявания период изразходваната електроенергия е общо 65292 MWh за 58487,300 т депонирани отпадъци. Стойността на средно изчислената годишна норма на ефективност е 0.0056 MWh/t депониран отпадък. Нормата за ефективност при употребата на електроенергия в периода 2023 г. и в периода януари – октомври 2024 г. е спазена. Изразходваното количество електроенергия се отчита ежемесечно в дневник, по електромери, с местоположение отбелязано на план на площадката, представен със Заявлението (Приложение - 1.Б.1.1-2). Изработени са и се прилагат всички инструкции по Условия 8.

Условие 8.3. Използване на суровини и спомагателни материали

Условие 8.3.1. Съхранение на спомагателни материали и горива

На територията на обекта се употребяват и съхраняват химични вещества и смеси в съответствие с разрешените в КР. Представени са информационни листове за безопасност (ИЛБ) за наличните вещества и смеси, но същите не са изготвени в съответствие с изискванията на приложение II на Регламент № 1907/2006 (REACH), изменено с Регламент (ЕС) № 2020/878 на Комисията. На територията на площадката не се съхраняват горива. Спомагателните материали се съхраняват на площадки, които отговарят на описаните в Условие 8.3.1.2, изисквания. Води се дневник за извършените ежемесечни проверки. Съгласно записите в същия до настоящия момент не са констатирани несъответствия. Данни от извършените проверки съгласно Условие 8.3.1.3, включващи: брой и обект на извършените

проверки: брой установени несъответствия: причини за несъответствие: предприетите коригиращи действия са локализирани, както част от ГДОС за 2023 г.

Условие № 9. Емисии в атмосферата

Условие 9.1. Работа на пречиствателното оборудване

Изготвени са и се прилагат съответните инструкции и се водят записи, доказващи изпълнението на условието. Инсталацията за изгаряне на биогаз е изградена, но не е експлоатация. Налични на площадката са характеристики на пречиствателното съоръжение, включващи: оптимални стойности на всеки от контролираните параметри, честота на мониторинг на стойностите им и вида на оборудването за мониторинг. Към момента пречиствателното съоръжение не се експлоатира. Изготвен е план за собствен мониторинг, който е съгласуван с РИОСВ-Варна, с писмо вх. № 26-00-6056/28.09.2016 г. Същият е актуализиран през 2017 г. Изградени са 16 броя вертикални газови кладенци, които са разположени на разстояние не по-малко от 50 м и не повече от 100 м един от друг или от границите на клетката. Изградени са 16 броя вертикални газоотвеждащи тръби. На същите се извършват ежемесечни СПИ. Не са налични нерегламентирани изпускания на емисии в атмосферния въздух. За оросените участъци от площадката с вода, източник на неорганизираните емисии на прах се води дневник, в който се отразяват количествата изразходвана вода за овлажняване. Към момента на проверката не са регистрирани сигнали за разпространение на миризми на площадката. Води се дневник, в който се правят записи за получени сигнали и оплаквания за миризми. Регистриран е един сигнал, касаещ разпространение на миризми в кв. Трошево, гр. Варна от депото в с. Вълген. Извършена е проверка от служители на община Варна, при която е констатирано, че същият е неоснователен. Ежедневно се извършва запръстяване на дневния работен участък на депото. Води се дневник, в който се отразяват конкретно предприетите действия за ограничаване на емисиите. Извършват се собствени периодични измервания (СПИ) на емисиите на вредни вещества в отпадъчните газове, изпускани от изходите на газовите кладенци, в съответствие с изискванията на Таблица 9.6.1.1. Информация за всички вещества и техните количества, свързани с прилагането на ЕРИПЗ се документират и съхраняват на площадката.

Условие № 10. Емисии на отпадъчни води

Заустването в дерето е реализирано, посредством ТЗ № 1 и пункт за мониторинг № 14 на Регионално депо за неопасни отпадъци за общини Варна, Аксаково и Белослав. Експлоатират се следните пречиствателни съоръжения: каломаслоуловител към работилница и мивка за камиони, шахта за механично пречистване към съоръжението за измиване на гуми и ПСОВ, които в момента на проверката не работят. Всички води, формирани се на площадката постъпват в събирателен резервоар в изравнителен резервоар-басейн с обем 1100 m³. Вътрешността на резервоара е с (полезни) размери 16x16x4,3m., но тъй като входящата тръба е разположена на 2,37 м от дъното му, полезният обем е 606 куб.м. Ролята на този стоманобетонен басейн е изравняване на постъпващите отпадъчни води в периодите на интензивни валежи. Пречистените води от нанофилтрацията се събират в събирателен резервоар и се използват за оросяване тялото на депото чистена. С разрешение за ползване № СТ-05-1915/29.10.2015 г. е въведена в експлоатация ПСОВ. Поради констатирани дефекти ПСОВ все още не функционира цялостно. ПСОВ в момента на проверката не работи, с изключение на нанофилтрация-периодично (в момента не работи). SBR-реакторът все още не е въведен в редовна експлоатация. Пречистените отпадъчни води чрез нанофилтрация се използват единствено за оросяване на Клетка № 1 на депото. В компостиращата инсталация в първоначалния етап на компостиране и интензивната фаза не се използват отпадъчни води. Не се извършва поливане на зелени площи и поливане на рекултивирани терени. Не е установено заустване на смесен поток отпадъчни води (производствени, включително инфилтрат от Клетка № 1, и битово-фекални) от площадката във воден обект или канализационна мрежа. Извършва се заустване в дерето, посредством

канавка 1 на Регионално депо за неопасни отпадъци за общини Варна и Аксаково, находящо се в имот 000212. Не са констатирани залпови изпускания на замърряващи вещества в дере, вследствие на аварийни ситуации. Извършва се мониторинг на смесен поток отпадъчни води по Условие 10.1.2.5, съгласно Таблица 10.1.4.1. Пробовземането и анализите да се извършват от акредитирана лаборатория. Обемът на повърхностните води се определя по метеорологични данни. Извършва се мониторинг на метеорологичните данни, като данните се получават от най-близката хидрометеорологична станция към НИМХ-филиал Варна, с цел определяне обема инфилтра на депото. Извършва се мониторинг на състава на инфилтратата, съгласно изискванията на посочени в Таблица 10.1.7.2. Пробовземането и анализите се извършват от акредитирана лаборатория. Обемът на инфилтратата се изчислява съобразно метеоданни, получени от НИМХ филиал Варна. Извършени са лабораторни анализи, но няма направени изчисления, съгласно изискванията на ЕРИПЗ. Потокът битово-фекални отпадъчни води, като част от смесен поток отпадъчни води (производствени, включително инфилтрат от Клетка № 1, и битово-фекални), се пречиства частично в инсталацията за нанофилтрация и се използва за оросяване на Клетка 1. Не се зауства в повърхностен воден обект. Дъждовните води от площадката, като част от смесен поток отпадъчни води се заустват в сухо дере. На община Аксаково са наложени ежемесечни санкции за превъзпение на ИЕО по показатели: НВ, ХПК, БПК5, олово, кадмий и мед с Наказателно постановление № И-3-425-1В/08.06.2022 г. и превъзпение на ИЕО по показатели: феноли и разтворен органичен въглерод с Наказателно постановление № И-3-462-1В/01.08.2024 г. Всички инструкции към условието са налични на площадката и се предлагат.

Условие № 11. Управление на отпадъците

Експлоатацията на депото за неопасни отпадъци се осъществява, съгласно изискванията на Наредба № 6/27.08.2013 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на дена и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци. Прилага се инструкцията за периодична оценка на съответствието на оползотворяването, в т.ч. рециклиране на отпадъци с определените в условията на настоящото разрешително изисквания, установяване на причините за несъответствието и за предприемане на коригиращи действия се прилага. За проверявания период няма установени несъответствия. Приемането на отпадъците се извършва по предварително уточнен график, направена и приета заявка с притежателя на отпадъците, и въз основа на писмени договори. Съхраняването на отпадъците се осъществява на площадките, обозначени в Приложение № II.4.3.-1/1 от заявлението за издаване на КР. Не е констатирано смесване на опасни отпадъци с други отпадъци, смесване на оползотворими и неоползотворими отпадъци, както и смесване на опасни отпадъци с други вещества, както и разреждане на опасни отпадъци. Извършено е основното охарактеризиране на приеманите за обезвреждане отпадъци. Не е установено извършване на операция по обезвреждане, обозначена с код D5 на: течни отпадъци; отпадъци, определени с Наредба № 2 за класификация на отпадъците като експлозивни, корозивни, оксидиращи, леснозапалими или запалими; болюични и други клинични отпадъци от хуманното и ветеринарното здравеопазване и или свързана с тях изследователска дейност, които с Наредбата за класификация на отпадъците са класифицирани като инфекциозни; излезли от употреба гуми, с изключение на велосипедни гуми и гуми с външен диаметър над 1400 мм, в т.ч. а) цели гуми – без тези, които се влагат като материал в строителството на дена; б) нарязани гуми; отпадъци, които не удовлетворяват критериите за приемане на отпадъци на дена съгласно приложение № 1 на Наредба № 6 за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на дена и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци. Дейностите се осъществяват в съответствие с разработения „План за експлоатация“, който е неразделна част от проекта на технологията за депониране. Осъществява се входящ контрол на постъпващите отпадъци. Води се отчетност в съответствие с нормативните изисквания от 01.01.2021 г. в НИСО.

Условие 12. Шум

Дейностите, извършвани на производствената площадка се осъществяват по начин, недопускащ предизвикване на шум в околната среда над граничните стойности, посочени в Условие 12.1 по границите на производствената площадка и в мястото на въздействие (най - близо разположените, спрямо източника жилищни територии). Извършва се собствен мониторинг на нивата на шум, излъчван в околната среда, като доклад от резултатите на извършените собствени периодични измервания е представен в РИОСВ-Варна, с писмо с вх. № 26-00-4028/04.05.2023 г. Граничните нива на шум не се превишават. Дружеството води дневник за регистриране на оплаквания от живущи около площадката. Резултатите от извършените наблюдения на шума, излъчван в околната среда се докладват като част от ГДИОС. Всички инструкции свързани с условие 12 са налични на площадката и се изпълняват.

Условие № 13. Опазване на почвата и подземните води от замърсяване

Не е констатирано замърсяване от дейността на инсталациите по Условие 2. Товаро-разтоварни дейности се извършват на бетонирани и определени за целта площадки. Извършен е анализ на почви (базово състояние) от акредитирана лаборатория по показателите, посочени в Таблица 13.1.2.2. През 2023 г. и 2024 г. е извършен мониторинг на почви от акредитирана лаборатория. Анализите показват, че няма превишение на МДК на замършителите, посочени в Приложение № 1 и Приложение № 2 на Наредба № 3/2008 г. за нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвите. Не са налични данни за осъществено инжектиране, реинжектиране, пряко или непряко въвеждане на приоритетно опасни, приоритетни, опасни и вредни вещества в подземните води. Изградени са три броя инвентаризирани пункта - ПМ №18, ПМ № 17 и ПМ № 19. С вх. № 26-00-8105(А3)/25.07.2023 г. в БДЧР е предоставен протокол от изпитване през 2023 г. от пунктове ПМ №17, по показателите, посочени в Таблица 13.2.2.1. Протоколите са от Лаборатория за анализ на компонентите на околната среда към „Еко-консулт-инженеринг“ ООД. Не са налични протоколи за ПМ № 18 и ПМ № 19, т.к. в същите е липсвало водно количество съгласно Уведомително писмо от „Еко-консулт-инженеринг“ ООД, с вх. № ПСМ-3351/27.09.2023 г. от Община Аксаково е представила в БДЧР протоколи от изпитване на подземните води. Копия от документи се съхраняват и в административната сграда: Протокол № 758-1-ПВ/13.09.2023 г. – „Дренаж Въглен в местност „Гробищата“ в землището на с. Въглен, община Аксаково, Протокол № 758-2-ПВ/13.09.2023 г. – „Каптаж Въглен в местност „Бялата пръст“ в землището на с. Въглен, Община Аксаково. Изпитването на подземните води е съгласно показателите посочени в т.3 от Раздел „Изисквания към програмата за мониторинг“ от разрешителното за водовземане. През отчетения период не е констатирана аварийна ситуация, която да предизвикват замърсяване на подземните води.

Условие № 14. Предотвратяване и действия при аварии

Условие № 14.1.

В обекта е наличен, утвърден от управителя на дружеството Аварийен план. На площадката се поддържа *Дневник за аварии*, изготвен в съответствие с изискванията на Условие 14.3, в който се документира всяка възникнала аварийна ситуация. Съгласно записите в същия на 26.08.2024 г. в 02.00 часа на територията на Клетка 1 е възникнал пожар, който своевременно е овладян чрез гасене с вода и запръстяване, съвместно с РДПБЗН и служители на дружеството. При възникване на авария на територията на обекта оператора своевременно уведомява компетентните органи. Същото е разписано в Аварийния план, изготвена е схема за оповестяване. При възникналата аварийна ситуация на 26.08.2024 г. оператора е уведомил компетентните органи чрез тел.112, зелен телефон на РИОСВ-Варна и по електронна поща.

Условие № 15. Преходни режими на работа (пускане, спиране, възвращане и други)

За проверявания период не са регистрирани случаи на работа на инсталацията в аномален режим. При аварийни ситуации като алтернативно захранване с електрическа енергия се използва дизел-генератор

Условие № 16. Прекратяване на работата на инсталациите или на части от тях

Условие 16.1.

Към датата на проверката операторът не предвижда прекратяване на дейността на инсталацията или на части от нея.

Последващи действия:

Проследяване на изпълнението на 7 бр. предписания, със текущ срок за изпълнение дадени на кмета на община Аксаково.

Заключение за съответствие на обекта с екологичното законодателство

От извършената проверка на „Регионално депо за неопасни отпадъци на общините Варна, Аксаково и Белослав“, с. Вълген се установи, че операторът е предприел действия за спазване на екологичното законодателство.